

Een potjescheck in een inlooppunt

Nieuwe manier om contact te krijgen met mensen met geldproblemen

De klassieke manier om mensen met geldproblemen vanuit parochies te helpen loopt via lokale Caritaswerkgroepen, die ondersteund worden door een Caritasbestuur. Dat geheel functioneert redelijk tot goed als er een levend contact is met professionele hulpverleners en met particuliere organisaties zoals noodfondsen, voedselbanken, kledingbanken en de stichting Leergeld. Onze Kerk vergrijst en wordt marginaler, toch zijn er op de meeste plaatsen jongere mensen te vinden die diaconaal actief willen zijn. Het onderhouden van dit netwerk vanuit Caritas vraagt veel tijd en energie, maar is ook inspirerend. Je ontdekt wat je eigen bijdrage lokaal en parochieel kan zijn als je ziet hoe het hele netwerk rond armoedebestrijding functioneert en hoe het beter kan.

In de genoemde particuliere organisaties zijn veel katholieken actief. Er vindt ook innovatie plaats, met name om groepen mensen te bereiken die uit zichzelf moeilijker een beroep doen op hulp. Onlangs vierde het vanuit de kerken opgerichte **SchuldHulpMaatje** Nederland (SHM), een buddyproject rond geldzorgen, zijn 12,5 jarig bestaan. In meer dan de helft van de Nederlandse gemeenten is nu een lokale stichting SHM actief. Elke nieuwe stichting moet lijnen hebben naar minstens drie lokale kerken. Ieder jaar komen er nieuwe stichtingen bij. De maatjes krijgen contact met mensen via landelijke websites zoals geldfit.nl en schuldhulpmaatje.nl. Maar ook gemeenten, woningbouwverenigingen, verzekeringsmaatschappijen en anderen verwijzen mensen actief door naar de goed toegeruste vrijwilligers van SHM.

Is SHM actief in uw regio? Is dan in uw parochieblad wel eens een bestuurslid, een coördinator of een maatje geïnterviewd? Zo niet, dan wordt het tijd. Onze geloofsgemeenschappen zijn nogal eens naar binnen gericht. Het is zo goed om te zien dat de Geest waait in het dagelijks leven, bijvoorbeeld in het contact tussen een maatje en iemand met schulden. Juist de persoonlijke aandacht, de kennis van de wetgeving en het feit dat een maatje niet namens de overheid komt, maakt voor veel mensen net het verschil om grip op hun financiën en hun leven te krijgen. Arme mensen hebben nogal eens op meerdere terreinen problemen. Door oplopende schulden ontstaat er snel een blikvernuwring. Paniek en schaamte leiden tot isolement. Een relatieve buitenstaander, die vertrouwen weet te winnen en stap voor stap

meedenkt, is dan een uitkomst. Dat doet een SchuldHulpMaatje. Hij of zij komt ook bij mensen die nog helemaal niet bekend zijn bij hulpverleners. Het maatje kan er dan toe bedragen dat de schulden niet meer oplopen en hanteerbaar blijven. Een beroep op de schuldsanering is dan niet nodig.

Minister Carola Schouten (Armoedebelief, Participatie en Pensioenen) deed vorig jaar een beroep op het maatschappelijk middenveld om wegen te vinden, opdat arme mensen vaker een beroep doen op de gelden die voor hen bij Rijk en gemeente op de plank liggen. Directeur Peter van Rijsdijk van SHM Nederland bedacht een plan waarvoor hij uiteindelijk subsidie kreeg van het Rijk. De titel is: **Samen Erop Vooruit**. Een groot aantal landelijke organisaties doet mee. Lokaal, niet alleen in steden maar ook in dorpen, ontstaan allerlei nieuwe samenwerkingsverbanden bij het toewerken naar een inlooppunt dat laagdrempelig is voor mensen met weinig geld. Zij worden gericht benaderd om een potjescheck te laten doen door een toegeruste vrijwilliger. Dat is een onderzoek via internet of er voor de betrokkene geld beschikbaar is, waarvoor en hoeveel. In de praktijk blijkt dat er gemiddeld 330 euro is blijven liggen. In het inlooppunt ontstaat vaak ook een gesprek over welke hulp eventueel nog meer gewenst is. Zo wordt de drempel lager om een beroep te doen op de Caritas of bijvoorbeeld op de Voedselbank of SchuldHulpMaatje.

In onze Kerk volgt op landelijk niveau het Officium Caritatis de ontwikkelingen op het terrein van de diaconie. Dit orgaan is de denk-tank van bisschop De Korte, binnen de Bisschoppenconferentie de referent voor Kerk en samenleving. Mgr. De Korte en zijn raad vinden het belangrijk dat ook mensen vanuit parochies actief worden in het project Samen Erop Vooruit. Om dit proces te ondersteunen is met subsidie van het Rijk een katholieke coördinator aangesteld in de persoon van **Harry Nijhuis**, voormalig wethouder in Losser (zie foto). U kunt bij hem terecht voor al uw vragen, via tel.: 06 18756666 of e-mail: edha.nijhuis@ziggo.nl. Willen mensen uit parochies iets doen, dan brengt hij hen samen met lokale geïnteresseerden uit andere organisaties. Binnen het gebied van het Aartsbisdom Utrecht zijn er al in een tiental gemeenten inlooppunten voor de potjescheck. Op andere plaatsen, waaronder Rheden en

Een voorbeeld uit Utrecht

Diaken Jouke Schat (op de foto met een vrijwilligster) zette samen met anderen in minder dan twee jaar tijd een vijftal Papiercafés op, vooral in wijken waar mensen de weg naar officiële instanties moeilijk weten te vinden. De Gemeente Utrecht is enthousiast en betaalt een speciale coördinator. Jan en alleman komt in de Papiercafés: zoals een oude dame van wie het rijbewijs verlengd moet worden maar die geen DigiD heeft of een Afghaans gezin dat de Nederlandse taal niet machtig is. Toen het initiatief Samen Erop Vooruit opkwam, was dit gemakkelijk in te passen in de bestaande werkwijze. Een van de Papiercafés is in het souterrain van de Gerardus Majellakerk. Men is drie dagen per week open. De Studentenkerk komt ook samen in deze kerk. Daardoor zijn veel van de vijftig vrijwilligers student. Bij de werving voor dit diaconale project wordt gezegd: wie overweg kan met Google, instanties durft te bellen en naast mensen wil staan, is geknipt voor de job. (foto: Cordaid/Desiree Verzanvoort)

Haaksbergen, zijn er gesprekken gaande. De deelname is in steden maar ook op het platteland. In Utrecht en Deventer zijn er maar liefst respectievelijk zes en vijf inlooppunten gecreëerd. In Utrecht heeft diaken Jouke Schat zich daarvoor sterk ingezet (zie inzet). Maar er is ook een inlooppunt in Amerongen, Nijkerk, Driebergen, Veenendaal, Ede, Gelder-

malsen, Epe, Vaassen, Duiven en Westervoort. Hebt u al gehoord over activiteit in dezen bij u in de buurt? Wilt u iets doen of er eerst meer van weten? Bel Harry Nijhuis. Laat voor uzelf en uw parochie, als u zich aangesproken voelt, deze kans niet lopen om nieuwe ervaringen op te doen met dit innovatieve project in armoedebestrijding en solidariteit!

door Hans Oldenhof, oud-diaconaal werker van het aartsbisdom en namens de R.-K. Kerk bestuurslid van de vereniging SHM Nederland en de stichting Samen Erop Vooruit

<https://sameneropvooruit.nl>
<https://schuldhulpmaatje.nl>